

JEF

psáno na vodu palbou kulometnou !

.....

dauphin

jaroslav erik frič blogové deníky I/2007

Jaroslav Erik Frič (1949)

básník, hudebník, nakladatel, organizátor undergroundových festivalů, busker. Studoval angličtinu a filosofii na filosofické fakultě olomoucké a brněnské university. Vyučil se ovšem také číšníkem a v podniku Restaurace a jídelny vzdoroval až do roku 1989. Žije většinou v Brně.

Začal s počátkem 70. let s přáteli vydávat samizdaty *Texty přátel* i vlastní sborníky, na Veverí spoluprovozoval bytovou scénu *Šlépěj v okně*. Po revoluci založil nakladatelství Votobia, které záhy opustil a zřídil si vlastní nakladatelství Vetus Via.

V nové době organizuje festivaly jako *Napříč – Konec léta*, *Potulný dělník* či permanentní festival *Uši a Vítr* a dlouhodobé multižánrové projekty (výstavní a muzické programy *Potulná akademie*). Založil občanské sdružení Proximus a obecně prospěšnou společnost Christiania, zejména na podporu kultury a menšin. Je redaktorem souvisejících periodik: nynějšího almanachu *BOX* a měsíčníku *Potulné akademie Uši a Vítr*.

Vydal sbírky *Kolotoče bílé blasy* (1993), *Houpací kůň šera a jiné básně* (1998), *Americká antologie & Poslední autobus noční linky* (2004) a dále zhudebněné poémy *Jsi orkneyské víno* (2003; s Čvachtavým lachtanem), *S kým skončila noc* a *Poslední autobus noční linky* (2006; s Josefem Klíčem) a *Na každý den napsal's smrt* (2010; s Josefem Klíčem a dalšími). Je rovněž autorem několika rozhlasových scénářů.

Od června roku 2007 píše denní blog koncipovaný jako „jiné psaní“. *Psáno na vodu palbou kulometnou* je ojedinělý deník prvních let nového tisíciletí, velkolepá koláž událostí, textů, snů, citací, dialogů, úvah a reflexí, prodchnutá neobyčejnou mravní silou a poctivostí a zaznamenaná okouzlejícím jazykem. Text poetiky Zábranových *Deníků*, Divišovy *Teorie spolehlivosti* či Hančových deníků postupně začal oslovovat široký okruh obecnstva, které JEFův blog, slovy jednoho čtenáře, „v této šílené době při duševním zdraví udržoval“.

Střepiny života muže, který se dokázal obětovat své víře a vášni.

jaroslav erik frič blogové deníky I/2007

dauphin 2012

JEF

psáno na vodu palbou kulometnou

Tato kniha se těší laskavé podpoře Ministerstva kultury České republiky

© Jaroslav Erik Frič, 2012

Photo © Vladimír Smýkal – Havran

Design © Radka Konvičková, 2012

© Dauphin, 2012

ISBN 978-80-7272-439-0

ISBN 978-80-7272-536-6 (pdf)

ISBN 978-80-7272-537-3 (e-pub)

SOBOTA 23. ČERVNA 2007

vzduch se po dešti ochladil, z předsíně, kam jsem měl dveře zavřené, ještě vydechovalo horko, vzal jsem knihu černošské poezie a vyšel ven, rozhodl jsem se pro denní procházky, kotníky mám často oteklé, ze sezení u počítače či v hospodě, vyšel jsem do vlahého podvečera a zamířil na Kraví horu, dech po večerních lécích sloužil dobře, blížila se magická svatojánská noc, šel jsem – což je stále více a více nejen otázka dechu – svižnějším krokem, přemítal jsem, že musím napsat text o Juditě Matouškové na úterní vernisáž, ona sama sice nepřijde, je v Německu, ale co si tak cestou zrovna umanu – měl bych o každé výstavě, což znamená jednou za měsíc, poslední úterý, napsat pár osobních slov o vystavujícím, podařilo se mi to zatím jenom u prvních dvou, Honzy Steklíka a Zdeňky Řezbové; Petra Veselého a Ivana Kříže, už starší chlapíky, jsem nechal jejich vlastním textům a jejich autorské četbě, jdu v těchto úvahách, nejprve uličkami kolem Akademie věd, zjišťuju, že se zřejmě osazenstvo akademické trochu vyměnilo, už tam není historický ústav, nýbrž psychologický, pak dějiny umění a obory etymologie a dialektologie ústavu pro jazyk český, Bůh ví, kdo tam sedí, jdu do kopce, sem tam pobíhající pes s vyplazeným jazykem, usilovný postarší běžec v asketických trenýrkách, s bázlivým pohledem, docházím k hvězdárně, pak přes horizont k parku, kde si sedám na lavičku a začínám do malého poznámkového bločku s „textem pro J. M.“, s textem o mracích, výstavách, které už u nás měla, jak tak píšu, blíží se ke mně kluk, křížuje trávník, v modrákách sice poměrně čistých a neobnošených, na levém stehně roztržených půlmetrovou dírou, v jakési vietnamské formě bagančat, zdraví mě, sedá si na lavičku ke mně, v prvních dvou větách mi vyká, ale hned přechází do tykání: „Co kreslíš? Co píšeš?“ – „Takový text k výstavě, kterou bych měl uvádět,“ říkám, on na to, že z malířů má nejradši Antonína Procházku a taky Emila Fillu anebo Salvadora Dalího, ten je vůbec nejlepší! dávám mu za pravdu, ač je viditelně přioopilý, a nevyloučil bych taky nějaký druh drogy, i když mé znalosti drog nejdou příliš hlu-

boko a poznám jen účinky marihuany, snad pervitinu nebo heroinu, ale moje cesty šly vždycky trochu mimo, o něčem jsem se poučil z Burroughse, něco od drogmenů, s nimiž jsem se stýkal, „Já jsem evangelík,“ říká mladík, hádal bych mu tak dvacet dva dvacet tři nanejvýš, „Věříš v Boha?“ ptá se, říkám, že jsem katolík, což ho pobaví a říká: „To bych tě měl natáhnout na skřípec!“ a směje se, „Já tebe – ale ty mě ne,“ zajímavá úvaha, říká, že je po otci Maďar a že mutuje na vlkodlaka, začne výt, je to dobré vytí, vyje fakt dobře, několikrát to zopakuje, „Jsem evangelík, to jediný mě může zachránit, ale nevěřím v Pannu Marii, neposkrvněný početí je blbost, to není možný!“, namítám, že celý svět je tak trochu nemožný, celé to stvoření, které je všude kolem, je tak málo uvěřitelné, natožpak věci, jejichž existenci pokládáme za samozřejmou, i když jsme je taky nikdy neviděli, můj společník kývá nesouhlasně hlavou a ukazuje na kostel před náma: „To je evangelickéj kostel, tam Panna Maria nesmí!“, musím říct, že to je katolický kostel, sv. Augustina, učitele Církve, „Blbost,“ říká, „to je evangelickéj kostel,“ musím to ještě jemně zopakovat, ale on se nedá: „Chceš se hádat?“ – „Ne, nechci, nechme to tak, nemusíme o tom mluvit,“ pomalu se sbírám k odchodu, „Máš nějaký prachy?“ ptá se můj vynucený společník, „Mám tři koruny,“ říkám, „ty mi zbyly z nákupu, víc nemám, ale můžu ti je dát,“ tak jo, aspoň prý dá něco dohromady na víno, „Půjdu asi za kámošem,“ končí náš hovor, „Ať se ti daří,“ říkám, „Chuj s tym,“ on na to, obrat ostravský, který v hovoru použil už dvakrát předtím, jdu zase vzhůru do kopce k hvězdárně, je bezmála devět, což znamená osm podle normálního, neletního času, jdu napříč zahrádkami Kraví hory, pak scházím na Mučednickou a přes Veveří zpět do redakce, noc svatojánská, magická, zvláštní, větřík je chladivý, denní světlo pomalu sklouzává do temnějších odstínů po fasádách domů, havraní stříbro a temnější stíny, další den, další noc –

BRNO, 22.11

NEDĚLE 24. ČERVNA 2007

text pro Juditu Matouškovou jsem nakonec napsal dnes ráno, vstal jsem brzy, ač jsem šel spát o půl třetí, nač se válet, když člověk může vstát, text pro J. M. přepíšu, v úterý použiju, je dnes slavnost narození svatého Jana Křtitele, to je dobrý patron, odcházím do komínského kostela sv. Vavřince, je nádherný letní den, jdu pěšky několik zastávek trolejbusových, v kostele přede mnou mladá (bílá) maminka v exotické červené sukni s malým černouškem ve věku důvěřivosti a radosti z každé maličkosti, ten kostel byl kdysi jako filiální zřízen Eliškou Rejčkou, k starobrněnské bazilice přifařen, je starobylý a venkovský, chodím především tam, i s přáteli, když někdy přijedou, slyším, že svatý Jan na poušti se živil kobyly a lesním medem, pak když po požehnání odcházím, zvažuju, zda jet tramvají nebo trolejbusem, i do hospody bych zašel, na polívku, na jedno pivo, ale poslední tři koruny jsem dal tomu klukovi na Kraví hoře včera, což by stejně bylo málo, u stánku s časopisy reklama na „letní sexy tetování“, co je to za život, kobyly a tetování, říká mi T., že tetování se mu líbí, a říká to už podruhé, já si ale myslím, že tělo je chrám Ducha Svatého, což je Církevní učení, které mi vyhovuje, s touto kůží půjdou do hrobu, možná zítra, věřím samozřejmě ve vzkříšení mrtvých, a je psáno, že vstaneme v oslavených tělech, tedy krásných, v nejkrásnějším květu mládí, ale myslím si taky, že tam tetování už nebude hrát roli –

BRNO, 12.45

PONDĚLÍ 25. ČERVNA 2007

(Text pro Juditu Matouškovou)

Bylo by nepřesné a hloupé, kdybych řekl, že Juditu Matouškovou znám. A přitom jsem se na dvou výstavách J. M. podílel, a osobně je domlouval. Tato je třetí. No, musím říct, že největší, neboť ta první byla instalací asi osmi menších fotografií a ta druhá byla „výstava jednoho obrazu“. Obě se uskutečnily ve sklepe Skleněné louky.

Ty fotografie vyjadřovaly jakési vzpomínky na dětství u babičky, to zázemí, to bezpečí starých, pečlivě ošetřovaných a větraných pruhovaných duchen, jež chránily dítě před drzostí a vulgaritou světa a skýtalý oporu snům, jimiž se tápavě a usilovně a sebezáchovně posilujeme celý život. Ale ta druhá výstava, ta „výstava jednoho obrazu“, už byla věnována mrakům. Byla to vlastně výstava jednoho mraku.

Vráta Brabenec v jednom rozhovoru – když vyprávěl o životě s Indiány v Kanadě – citoval jednoho starého šamana, který periodické výkřiky na adresu půvabů přítomných dam a nadšení, jak mu chutná jíst, prokládal hovorem o tom, jak bílá civilizace musí zahynout, protože nerozumí řeči zvířat, nerozumí hlasům ryb, neví, proč a kam táhnou lososi a nedokáže nic vyčíst z mraků, jejich tvarů a pohybu, jenom snad – tak trochu – jaké bude počasí, což je koneckonců jedno. Pohyby mraků. Mraky jako takové. Pohyb jako takový.

Judita M. maluje mraky a horizonty. Vlastně jsem nikdy žádný jiný její obraz neviděl. Mraky. Mraky a pohyb. Judita sama se vernisáže nemohla zúčastnit, protože právě pobývá v Německu, odkud hned po příjezdu mi poslala mail, v kterém píše o tamějších mracích, ve dvou vrstvách jdoucích, z nichž každá se pohybuje jinou rychlostí, a taky o minilesíku, malém hájku, skrz který na všechny strany prosvítá tráva, což se snažila nakreslit, ale nešlo to.

Už dříve mi Judita poslala krátký text o této, přítomné výstavě. O výstavě, jejíž název je „Vedu? Nevedu?“, což jsem chápal obecně, jaksi životně a metaforicky: Vedu svůj život, nebo jsem jím vlečen? Vedu ho tak, jak mám, nebo špatně, apod. Nenapadlo mě vskutku, že je míněn pohyb mraků ve vztahu k pozorovatelce – zda právě teď je před mrakem či za ním. Ale i to je obecnější věc, věc vztahu k prostředí, k přírodě. A taky tajemství individuálního člověka a toho, kam jeho cesta „vede“ či „nevede“.

Vztah k přírodě a jeho jedinečnost je, jak známo, vlastní právě Indiánům, o nichž byla řeč. A já – člověk městský a syn bílé kultury – bych opravdu nedokázal odpovědět na zmíněné šamanské výzvy, jako bych nedokázal říct, proč

a kdy Indiáni tančí. Není to právě tak obtížné, jako určit, kam jdou mraky a kam nás vede jejich sledování? Řekl bych, že k pokoře a k tanci. K nejlepší vlastnosti a nejlepšímu pohybu. –

BRNO, 9.28

ÚTERÝ 26. ČERVNA 2007

samozřejmě, že mám pochybnosti nad psaním tohoto „blogu“, tohoto „jiného psaní“, pro něž jsem se rozhodoval naněkolikrát, v hovorech s několika lidmi, kteří se divili, upozorňovali atd., čtu v Pierru Reverdym, že „básník je (totiž) pec na spalování skutečna“, je to vlastně pocit, který sdílím a který mě posouvá a upřesňuje v čase, v mínění, které je nevyhnutelné, v komunikaci napříč osobami a časy, která je taky nevyhnutelná, zpravodajství jakési, které může přecházet v nejrůznější druhy fikce a provokace, ve smyslu textů, které jsem psal jako zápisky snů a poetické touhy v šestnácti sedmnácti letech, které byly nesrozumitelné, temné a mučivě vážné, tak pro to jsem se rozhodl, pro uchopení jakéhosi „prchajícího útlocitu dětství“, když věk se nachyluje, času zbývá, nevíme kolik, jak je psáno, nevíme hodiny, kdy přijde zloděj a najde nás spící, nepřipravené, dnešní úterý bylo vernisážové, nebo spíše mělo být, instalace tří obrazů Judity Matouškové, její seriál mraků, kdy k mému textu mělo být ještě hudební vystoupení, které jsem jak na webu, tak v pozvánkách uvedl, dvě osoby, dva muzikanti, které osobně neznám, které si Judita domluvila, a já ještě v neděli upřesňoval telefonicky s mužskou částí tohoto dua, nepřišli, neozvali se, pro mne dost zvláštní, musím přiznat, a nevzpomínám, že by se mi kdy při mém „snažení“ něco takového stalo, ale třeba jsem to nějak svou nedůvtipností zavinil, nevím, večer v klubu jsme ovšem byli odměněni znamenitými výkony strážnických muzikantů (Skamafutra a StBend), a co člověk by chtěl vlastně na světě, nevyjde jedno, vyjde druhé, a snahy nemají být nějak příliš urputné –

BRNO, 23.58

STŘEDA 27. ČERVNA 2007

je v mém životě jedna bytost, o níž nevím, kam patří, odkud ji znám, ač její tvář je mi tak dobře známa, ale trpím zcela úplným zatměním, že nevím, kam tato bytost patří, co dělá, kde ji vídávám, je to – při mé tak často rozptýlené pozornosti a matné paměti – přesto zvláštní druh zatmění, minule mi vykala, dnes mi tyká, usmívá se stejně, ale kam patří? odkud je? proč jsem byl postižen touto slepotou? líтали včera chrousti, na zahrádce na Šelepce, R. říká, že to nejsou chrousti, ale chroustíci, taky se mi zdají trochu menší než v dětství, s panem Neplechem když jsme je v srpnové noci lovili, děti, my děti, a pan Neplech, je tomu samozřejmě mnoho let a chrousti byli větší, jako vše bylo větší a krásnější a lepší, protože perspektiva se zkracuje, realita odírána jako rybí kostřička, skutečnost stále méně a méně skutečná a méně podstatná, „kdo mluví o vítězství? vydržet je vše“ –

BRNO, 22.53

ČTVRTEK 28. ČERVNA 2007

na pondělku jsem si zvlášť nechal záležet, psal jsem si poznámky do bločku už během hovoru s R., po osmé hodině večerní, na zahrádce hospody Šelepka, šlo mi to, dařilo se, byl jsem spokojen s formulacemi a přítel R. platil, pak už měl jsem se rozhodně odebrat někam do neviditelnosti, jako staří sloni chodí umřít, já naopak jsem se odebral do známého podniku S. L., do sklepních prostorů ovšemže, tam s několika muzikanty ještě pohovořil, několika plzeňskými pivy vyčerpal svou (už dávno vysypanou) kapsu, ztratil kdesi školní plnicí pero značky Einstein, jakož i ten bloček s báječnými nápady a moudrými postřehy, barman, přívětivý sice, nic nenašel, snad prý pero někde zahlédl, dá mi ho, až si vzpomene, kam ho dal, nespokojenost s pondělkem a současně radost, že další den jsem přidal do náhrdelníku života, jehož tak málo si vážíme, tak málo se skláníme před jeho radostmi, tak málo jsme potěšeni jeho slávou, noblesou a magií, tak málo oceňujeme jeho něžné strasti, vidím, jak zvláštními věcmi se dnes lidé

zabývají, v Mandragoře včera říká M., že jeden ze synů našich známých se zabývá jakýmsi snad druhem sociologie či psychologie, prý jeho oborem je „optimalizovat byrokratické chování“, což mi bere vítr z plachet, slova z úst, sleduju už jen názvy některých vysokoškolských oborů, kdy „přísná vědeckost“ vytváří stále přesnější a přesnější formulace, upřesňuje a upřesňuje, až nakonec neříká nic, tam, kde dřív stačila „metafysika“ či „filosofie“ či „poesie“, tam horečnatá vědeckost upřesňuje, definuje, pitvá a třídí, zatímco koncové lucerny vlaku reality mizí do stále obtížněji dohlédnutelných dálek, a pošetilost umělcova stále markantnější a trapnější, vidím kolem sebe neuvěřitelné věci, jakými se lidé zabývají, jsou ovšem i jiní, důvěrně blízcí, třeba přítel P., který mi před několika dny píše SMS, „... stále dřepím ve špitále, je to ohavné, v pauzách mezi bolestmi, blitím a zákroky vytvářím nový sólový pořad – 120 dnů Sodomy dle de Sade, tímto se ti nabízím na červenec – srpen...“ nebo jiný přítel P., který na mou zmínku v mailu: „Co vlastně lze na životě pokazit?“ píše: „Pokazit nelze nic, jak si upřímně říkám, lze ho žít a dívat se přímo... jednat... vnímat... mít trpělivost... nespěchat a přitom hořet... být tichý i hlasitý... důvěřovat...“ –

BRNO, 8.06

PÁTEK 29. ČERVNA 2007

netvrdil jsem, že žánr nemůže být fikce, nebo, tak trochu fikce, hlavně je to žánr zcela odlišný od dalšího psaní, „jiné psaní“ jsem si to pro sebe nazval, něco, co není, aniž se snaží být, poezií, být deníkem, být esejem, být vážným záznamem, které zásadně píšu plnicím perem, jakási kulometná snaha zachytit něco, co jinak by zachyceno nebylo, mám již celou knihu fejetonů, esejů a glos, které by nevznikly, kdyby nebyly objednány rozhlasem, anketami, časopisy, mám rád bonmot Oscara Wildea – „Pravda je jen jedna stránka reality, ta méně zajímavá“ – je to samozřejmě strašná věta, kterou jsem se vždycky baval, která odlehčovala, která obveselovala, která nadlehčovala břímě času, včera v knihkupectví u Jose-

fa J. autogramiáda Pavla Z., housle – Cigi, hodně lidí, i to místo Prahy, kde se ten den přehánějí bouře, buší liják i kroupy, i zas obloha se protrhává a odkrývá sytý azur nebe, je dobré, to místo na Novém Městě Pražském, hodně lidí, řada přátel, s nimiž nenutno mluvit, jen pozdravit, jen usmívat se, P. čtení je drastické, osobní a mučivě bolestivé, tak aspoň na mne doléhá, jsem úplně jiný a cítím jinak, extrovertními projevy nekrvácím, naopak mne posilují, to čtení je obdivuhodné, silné, přesně vážené a mně nezbyvá, než stydět se za své snadnosti a „hry“, často nepochopitelné i mně samému, ten žánr může být i fikce, jen poezie to nebude, ani esej ani fejeton ani jiné cílené psaní, jen kulometný zápis, klapkové psaní, pouze a jen „jiné psaní“ –

PRAHA, 10.53

v únavě docházím k nádraží, spěchám, protože čas k odjezdu se nachyluje, je před polednem, ale nádraží není pro pěší, je jen pro systémy a podsystémy turismu, pro putující metrem, auty, hromadnou dopravou, jdu v prachu po uzounkém chodníku, kolem se syčením, rachotem a skřípěním míjejí auta, nákladáky, kamiony, sotva se mezi ně a betonová svodidla vejdu, s krosnou na zádech, nevím kudy, nevím jak, nakonec přece jen nějak se proplétám na nástupiště, kolem jakýchsi výprodejových obchodů, rozkopaných chodníků, oplocených jam, upachtěně klesám do podchodu, nástupiště 4, ztěžka docházím a hledám místo, jen snad tři minuty zbývají, bez lístku, jen s nutností odjet, sedám vedle černého chlapíka a dva šikmooké páry, mám silný pocit, že právě tam patřím, rád, že nemusím poslouchat mateřštinu, že mohu svobodně klimbat s cizinci, cizím jazykem, cizími knihami v rukou, jako rezervu mám půjčenou stovku a k tomu 202 Kč, ale cesta stojí 204, mladá průvodčí s mašinkou na břichu nad dvoukorunou jen mávne rukou a stovka zase mizí v zadní kapse, není vředycky tak špatně na světě –

VLAK MEZI PRAHOU – HLAVNÍM NÁDRAŽÍM

A ŽDÁREM NAD SÁZAVOU, 13.47

SOBOTA 30. ČERVNA 2007

druhý den festivalu, nemám sil psát o včerejších kapelách, třeba jindy, teď po dvanácté hodině hrál v prvním patře zámecké budovy Pepa K. novou kompozici „120 dnů Sodomy“ podle markýze de Sade, mluvím s P. o tom, jak toto téma koho z nás oslovuje, jak nás to drásavě zasahuje, každého jinak, slovo o Pasolinim, slovo o Peteru Weisovi, špitály, nemohoucnost, i P. přiznává, že ho to drtí, děsí, zasahuje, ale každý z nás, ať jakkoli se třeba snaží život s přáteli „koordinovat“, je jinde, jinými věcmi nejvážněji žije, sílí se, padá s nimi, hudba a zpěv, řev, křik, kvílení nemírně silné, jiné, jiné, než jak Pepu znáváme, jen malé vlaštovky, v hnízdech ukrytých v otvorech po stropních trámech, mají odvalu pípnout a pípají po dobu celé půlhodinové skladby, je to P. za doprovodu maličkých vlaštovčích holátek, P. řvoucí, kvílející a drásajících svůj nástroj, Hora Mortis, Hora Mortis!, a Hospodine – Co? –

ZÁMEK RADEŠÍN, 13.55

NEDĚLE 1. ČERVENCE 2007

neděle, na poště čekají dopisy s červeným pruhem, únava nijak velká, spíš jen mírná rozechvělost, vše při starém, vše stejné, vše tíživě i svěže stejné, dny, dny, soumrak, v hlavě sebezáchovně prázdno, magma příběhů, očí, postav, hlasů, sluneční letargie, mráкотné odcházení dne, jedna modlitba je zvláště důležitá, ta ranní, ta, která děkuje, za milostivou ochranu a uchování před náhlou smrtí, žijeme trapně, jako by to mělo být navěky, matné vědomí, marná snaha, zas stále jen osvěžování, stále jen propadání, stále jen údiv a podiv nad milosrdenstvím, které se rozprostírá nad veškerým lidským snažením, dobrou noc –

ZÁMEK RADEŠÍN, BRNO, 22.22

PONDĚLÍ 2. ČERVENCE 2007

ptají se mě často, proč „Uši a Vítr“, vysvětluju, že to není vymyšlené, před několika lety jsem měl sen, o tom, že mám hudební vydavatelství, že vydávám vinylové desky, ta značka se jmenovala Ears & Wind Records, v tom snu jsem viděl dokonce i logo, i česká verze toho názvu mi oznívala v uších, a s tím jsem se taky probudil, měl jsem intenzivní pocit, že to je báječný nápad, mé nadšení však postupně vychládalo, ale napsal jsem to sousloví na papír a nechal ho povalovat v redakci na jednom stolku, abych si ověřil jeho působení v čase, a v tom čase, jak se mi zdálo, ten název obstál, jenom jsem nevěděl, pro co ho použít, pak, když jsem se rozhodl založit pravidelné večery Potulné akademie, seděl jsem v hospodě s Honzou S. a Marianem P., jimž jsem ten projekt nekončících čtvrtků – včetně „výstav jednoho obrazu“ – nadšeně představoval, i jim, zdálo se, se líbil, jen název nemám, uzavíral jsem rozpačitě, pak jsem velmi nejistě pronesl, že by se to mohlo jmenovat Uši a Vítr, což oni – k mému překvapení – velmi kvitovali, dokonce i s jistým nadšením, H. S. dokonce hned na účtenku nakreslil logo – ucho, z něhož paprskovitě „vane vítr“, tak tedy k tomu došlo, k názvu, který už dnes, po letech, mi připadá i docela samozřejmý, přesto čas od času se najde někdo, kdo se smíchem se mě ptá, cože ten název znamená, i když, jako by všichni tomu rozuměli a pobaveně ho akceptovali jako něco jasného, ač je to sousloví skutečně snové jako ostatně tolik jiných sousloví (a věcí) na světě –

BRNO, 13.34

ÚTERÝ 3. ČERVENCE 2007

noční svítící mraky, osvětlované půlnočním sluncem, pohybující se rychlostí 100 až 150 km v hodině, v mezoféře, ale jen v létě, kdy mezoféra vychladne, jsou vidět hlavně v Německu, taky ve Vídni, občas i u nás, na severu, svítící mraky defilující vesmírem, pro oči hvězdářů, dětí a nespavců, říká H. S. včera v hos-

podě, že při nějakém flámu došlo k přesunu do kavárny Slavie, kde slunce prosvětlovalo na stole postavené panáky různých barev (při hře „Franto, nezlob se!“, v níž ten, kdo vyhrával, vlastně prohrával), tu prý náhle vstala Naděžda P., zatáhla u okna jakýsi závěs a prohlásila: „Ve dne je světla dost, sluníčko má svítit v noci!“, taky se domlouvám s Pepou K., že zahraje v kostele sv. Markéty svou skladbu „Lacrimosa dies illa“ (Onen slzavý den, na text Requiem), taky o jeho vystoupení na zámku R. mluvíme (Job): *Kdes byl, když jsem zakládal zemi? Kdo rozměřil ji, víš-li? Kdo rozdělil povodní tok? Kdo stvořil u vnitřnostech lidských moudrost? Zdali hádající se s Hospodínem obviní jej? Kdo chce vinit Boha, nechť na to odpoví*, sedíme ještě dlouho do noci s místními v bufetu u amfiteátru, naproti je na fasádě starými vybledlými literami napsáno „Sklad uherské mouky, mlýnských výrobků...“, zbytek nečitelný, městu Š. byl oficiálně přiznán statut města k 1. 1. 1965, nikdy jsem netušil, že existuje nějaká zastávka „Křehlíkova“, na níž jsem – omylem – vystoupil, řádně zaplativ jízdné, ale ocitl jsem se místo v Brně v městě Š., nebo snad to byla Slatina, špatně jsem se orientoval, chtěl jsem se zeptat, zašel do jakési ubytovny, kde nikdo nebyl, vše bylo otevřené, přístupné, snad bývalý hotel, ve kterém ale vůbec nikdo nebyl –

3.–4. ČERVENCE, ŠLAPANICE, 23.49, BRNO, 02.13

STŘEDA 4. ČERVENCE 2007

k tomu včerejšímu (dnešnímu) hotelu či co to bylo, jednou, to jsem zrovna pracoval v P. n. D., jsem se nechal odvézt z práce do V. a rozhodl se, že ještě zajdu do Z-ckého hotelu, jenomže byl jsem ve stavu, že jsem si vůbec neuvědomoval, že už je dávno po sezóně, Z-cký hotel dávno zavřený a na zimu konzervovaný, stál jsem před vstupními dveřmi a tůkal na sklené výplně, uvnitř tma, nikde ani živáčka, což mě rozčílilo, postavil jsem se zády ke skleněným výplním a pro sebe si řekl – šéf hotelu byl můj dobrý známý – „Tak ty mi teda neotevřeš?!“ a oběma pěstmi jsem ty skleněné výplně rozbil, potom jsem vstoupil dovnitř, zul si

boty (dnes mi to samozřejmě připadá divné, ale byl jsem trochu v mezisvětě, nějakým těžkým pitím po práci, do V. mě přivezla servírka, která jediná v našem hotelu byla střizlivá), vstoupil jsem do lokálu a začal procházet, v ponožkách, hotelem, po širokém schodišti do poschodí, které bylo volně přístupné, ale měl jsem to v hlavě dost spletené, najednou jsem měl pocit, že jsem na zámku v Lednici, někde poblíž skleníků, procházel jsem ztemnělým hotelem, byly asi dvě nebo tři hodiny v noci, a když jsem tuto malou hotelovou exkurzi absolvoval, vrátil jsem se do lokálu v přízemí, sedl si ke stolu poblíž vstupních dveří a usnul, až ranní světlo mě probudilo, měl jsem hlavu na stole a díval se zešikma, jak kolem rozbitých hotelových dveří – aniž by si všimly, že jsou výplně rozbité – chodily sousedky do mlékárny, která s hotelem sousedila, trochu jsem se probral, našel boty a ve chvíli, kdy zrovna kolem nikdo nešel, vstoupil rozbitými dveřmi na chodník a zamířil na nedalekou policejní strážnici (tehdy jsem většinu tamějších esenáků znal, čas od času taky chodili ke mně do hospody), službu měl Miloš S., říká: „Milošu, vloupal jsem se v noci do Z-ckýho hotelu, rozbil jsem vstupní dveře a přespal v lokále a teď jdu za tebou ti to říct,“ nevěřil, „Ale prosím tě, řešíme dvě vykrádačky a ty mi tady říkáš nějaký nesmysl“ – „Ne, fakt sem se tam vloupal,“ zrovna přišel náčelník a to legrace přestala, toho jsem moc neznal, byl nový, a „nová metla...“, jak známo, hned začal vyšetřovat, zavřel mě za katr, nechal obhlédnout terén a zjistil, že to je přesně tak, jak jsem říkal, taky jsem mu naivně vyklopil, že mě z P. přivezla v noci servírka, z čehož on usoudil, že musela být ožralá taky, a jel – či někoho tam poslal, to už si přesně nevzpomínám – do P. (12 km), aby jí dal dýchnout, vrátil se s nepořízenou, servírka zjevně ožralá nebyla, ale i kdyby byla, tak co by jí chtěl vlastně dokazovat, no zkrátka, pak poslali pro Lađu Č. (což byl ten šéf hotelu), zda jsem mu něco neukradl, a taky aby vyčíslili, jakou škodu jsem způsobil, L. přijel, předtím už zběžně prohlédl rozbité vstupní výplně, prohlásil, že všechno je v pořádku, že nic nechybí a dveře že si opraví, po mně nechce nic, jak přímo se vyjádřil: „Pan F. je slušný

člověk“, což byla příjemná pointa tohoto mého vloupávacího příběhu – kde teď jsou všichni? Laďa Č., Miloš S. (ten snad u policie, byl mladší než já) – a taky ten náčelník (ten byl asi tak v mých letech) –

4. – 5. ČERVENCE, BRNO, 04.07

ČTVRTEK 5. ČERVENCE 2007

se Standou P. domlouváme, že festival „Konec léta – Napříč“ přece jen nebude možné u něho udělat, obec slaví jakési výročí a velký sál je k té oslavě zapotřebí, zjevně to Standu mrzí, ale jako místostarosta nemůže jít proti ostatním, pokládám telefon, zrovna jsem si zašel do Pegasu na pozdní oběd (rád tam chodím, je to dobrá hospoda, číšníci profesionální, pivo znamenité, jídlo drahé, ale dobré) a hned mě napadá, což tak spojit náš „Konec léta“ se Skalákem, kam zítra odjízdim? připadá mi to jako nápad geniální, poté však, když rozešlu nadšené esemesky, dovídám se, že to všechny už dávno napadlo, a snad že mi o tom i říkali, tak tak to se mnou vypadá, dojídám oběd (rybí filé tentokrát „podle pana domácího“, zdá se mi snad i lepší než ono „s uherskou omáčkou“, které si dávám obvykle, taky jsem dobře zvolil „americké brambory“), naproti mě sedí dělník – jen o nemnoho mladší než já – zarostlý, kouří jednu startku od druhé a vede se mnou chvílemi přátelské řeči, které vždycky uvádí: „Prosím vás, mám dotaz...“, pak si nakonec potykáme, on prý nebyl 14 let v Brně, objednává si v tomže hotelu pokoj, koketuje s recepcní, která si přišla k výčepu pro nějaký nápoj, ale nemá to ještě onu beznaděj a trapnost, jakou tyto snahy mívají, když je nám o nějakou tu desítku let víc, „Ona mi nevěřila, že mám peníze,“ říká mi chlapík důvěrně a směje se dusivým, kuřáckým smíchem –

BRNO, 19.12

PÁTEK 6. ČERVENCE 2007

Skalákův mlejn, tak trochu husitská tvrz a taky husitská republika, když se sjedou lidé, mnohem víc, než jsem tady kdy viděl, republika hodně demokratická, jen k nějakému vnitřnímu boji orientovaná, nikoli vůči vnějšímu „nepříteli“, taky republika se zákony pramálo suchými, kelímků nespočet a pípy roztočeny permanentně, vzpomínám na festival Krákor a hovor s Alešem K., který mluví o „nekomerčnosti“ a alkoholu, říkám mu, že slovo nekomerčnost nepoužívám, protože milionům bych se nebránil, kdyby mi je někdo za mou práci dával, ale potíží je v tom, že mně je nikdo nedává, ale já že rozhodně kvůli tomu nebudu měnit svůj život a svou práci, jeho rodina sedí spořádaně na provizorních lavičkách z kulatiny a hlava rodiny se mě ptá na řadu věcí, kterým chce rozumět (ač svůj vlastní názor má hodně jasný a je vidět, že těžko asi na něm něco bude měnit), ptá se otevřeně a poctivě, a nutno říct, že opravdu naslouchá tomu, co říkám, hodně o alkoholu se mluví, no, používám svůj už trochu opotřebovaný „bonmot“, že „my s tátou jsme nikdy s abstinentsmem neexperimentovali“ a že s ohledem na mé tři rizikové faktory trombofilie (které mi zjistili až v padesáti) jsem se nepochybně z tohoto důvodu dožil – na rozdíl od řady mých přátel – tak pozehnání věku (přišel taky za mnou na Krákoru pod pódium kluk a ptá se mě: „Je pravda, že je ti pětasedesát let?“, no, to trochu přehnal), debata s A. K. dobrá, vstřícná, zjevně jsme se vzájemně nepřesvědčili, ale jde o to vlastně? důležité je spolu-pracovat a ne myslet si totéž, tedy dnes a zítra – Skalákův mlejn, lidí mraky, počasí nádherné, jen drobné mráčky přes den proplouvaly vysokým blankytným nebem, jen jednou nepatrně sprchlo – ale to jen pro ty, kdo se neradi myjí – dnes den Mistra Jana Husi, o kterém Magor – vlastně zakladatel tohoto festivalu – říká, že pro něho je „svatý“, mám s sebou knížku Husových *Listů* a vyhledávám si list „Věrným Čechům“, který Mistr Jan napsal zřejmě v době adventní roku 1412, *nemoha ústně v Praze kázati a chtěje to aspoň písemně učiniti, a chtěje v tomto listě napomenouti věřící Čechy, aby od hříchů se zdržovali a v milosti i trpělivosti se posilňovali,*

majíce na mysli ten dvojitý příchod Ježíše Krista, který jednak v těle již se stal a jednak k soudu nastává, ale úryvečky z tohoto listu už si nechám na jindy, abych tento denní záznam nepřetížil a taky že na neděli se ono kázání skrze psaný list lépe hodí –

MEZIŘÍČKO, 23.45

SOBOTA 7. ČERVENCE 2007

mám samozřejmě stále spoustu iluzí, Edmund Burke, politik a filosof anglo-irského původu, řekl, že „má-li zlo triumfovat, potřebuje jediné – aby slušní lidé nedělali nic“, napadlo mě to, když jsem něco „povzbudivého“ a vstřícně přátelského pronášel do mikrofonu, a Magor vtrhl na pódium: „Tak abyste věděli, vypadá to takhle: do rána nějaký zmrld vytáhl Skalákovi naftu z auta, a večer Láďovi Kořenovi ukradl jeden zmrld rybu a utíkal s ní pryč, dohnal jsem ho a přivlekl k Láďovi, aby mu sám dal přes držku, když takovýho nějakýho zmrda chytíte, nebijte ho sami, přiveďte ho k pódiu a tady mu rozbijem držku veřejně, tak tak to vypadá!“, možná jsem nenapsal správně, že mám „spoustu iluzí“ (v tom výše zmíněném iluzí nemám), ale jen jinak trochu jsem vždy reagoval, jinak trochu mluvil, ale to je jistě správné, když se můžeme vzájemně opírat s přáteli o své skutky, o svá vlastní slova, s tím, že každý děláme tak trochu něco jiného, a trochu jinak mluvíme, čímž svou vlastní a osobní svobodu si utvrzujeme a podpíráme, mám za to, že tak je to naprosto v pořádku –

MEZIŘÍČKO, 16.37

NEDĚLE 8. ČERVENCE 2007

je neděle, vracím se tedy k *Listům* Mistra Jana Husa, které jsem si do oranžového „zachranářského“ kletru přibalil:

M. Jan Hus, kněz a sluha v naději Pána Ježíše Krista, všem věrným pokání činícím v milosti i utrpení, v příchodu syna Božího, který přijde s anděly svatými jednoho každého podle jeho zásluh odměňovati bude.

Nejmilejší! Posilňte srdcí svých, když příchod Páně blížiti se bude. Víte, nejmilejší, že Pán Ježíš už jednou přišel; a to když víte, uvažujte v srdcích svých, v milosti i trpělivosti se posilňujte; uvažujte, nejmilejší, že stvořitel a Pán světa, slovo Boží a Bůh věčný nesmrtelný ponížil sebe sama, stav se člověkem, aby nám hříšníkům věrným věrně sloužil. Přišel jako veliký lékař, aby ránu naši těžkou vyléčil; přišel jako všemohoucí Pán ne živých usmrcovat, ale mrtvých oživovat a vyvolených od smrti věčné osvobodit; přišel jako král světa a nejvyšší kněz, aby zákon boží skutky svými vyplnil; přišel na svět, nikoli, aby panoval, nýbrž aby duši svou na vykoupení mnohých dal; přišel jako kupec ziskem lakoty nestísňený, nikoli aby statky světa hromadil, nýbrž aby lid za hřích prodaný krví svou od ďábla vykoupil, přišel moc největší maje, aby pod mocí Pilátovou od biskupův, kněží, starších i zákonníků, smrt nejukrutnější a potupy plnou vytrpěl a z moci ďáblovy nás vyprostil; (...)

Ejhle, nejmilejší! obě stránky uvážte, jeho důstojnost v příchodu prvním a spravedlnost a brázu v druhém příchodě: posilňte srdcí svých v milosti a utrpení, a trpíte-li něco, na tohle pohlédte a pozdvihněte hlav svých, t. j. předsevzetí svých, protože se přibližuje vykoupení vaše, vykoupení od každé bídý, od níž vás na soudě zavolá spravedlivý soudce, řka: „Pojďte, požehnaní otce mého, dědičně vládněte královstvím.“ A to vám rovněž i mně dáti rač milosrdný, brožný i potěšný soudce Pán Ježíš, Bůh i člověk pravý, blahoslavený na věky. Amen.

Takto psal Mistr Jan Hus „Věrným Čechům“ v adventu I. P. 1412 –

8. ČERVENCE, BRNO, 19.08

PONDĚLÍ 9. ČERVENCE 2007

použil jsem taky na Skalákově festivalu jeden drobný úryvek z Egona Bondy, který letos v dubnu umřel, odstavec ze Sklepních prací, o němž si myslím, že je vždy aktuální, ač mému vlastním přesvědčením se tak trochu ve výrazu přičí, ale je to asi jen věc právě formulační, nikoli zásadní:

... co je moudrostí Boha, nevím. Snad jen právě to, že je oporou všemu, aniž by to buzeroval nějakými pitomými radami. Ale co je moudrostí člověka, vím, neboť je to nad slunce jasnější a řve to na nás dnes už z každé vteřiny času a z každého smetí pod nohama: je